

af 1802, ikke paa nogen Maade opretholdes, efterform det er Bygninger, der ligge paa en Baggrund, idetmindste saalænge, indtil en offentlig Veit for Byens og ikke for den Private Regning kommer derhen; thi den Private forandrer ikke sin Bygnings Charakter derved, at han skaffer sig en god Veit derhen; Bygnings Charakter ligger deri, at den ligger paa en Baggrund, hvilken regnes fra den offentlige Gade, og det, at den Vedkommende selv skaffer sig en god Veit derhen, forandrer, som sagt, ikke dens Charakter. Jeg skal derfor meget opfordre den høitærede Minister til at undersøge Betydningen af denne Resolution; thi det er ingen Lov, men kun en Resolution, som paa en uhensigtsmæssig og uheldig Maade ledsager Loven.

Indenrigsministeren: Jeg skal med Fornøjelse tage dette Spørgsmaal under fornyet Overveielse; men forøvrigt maa jeg bemærke, at Resolutionen er mig velbekendt, og jeg skønner ikke rettere, end at den er bygget paa en rigtig Fortolkning af den paagjældende Lov, hvorved jeg maa bringe i Erindring, at det hele Forhold slet ikke er af den Betskaffenhed, hvor man af Billighedshensyn kan afgjøre Sagen til den ene eller den anden Side, men at det er et Spørgsmaal, hvor der staaer Ret imod Ret, og hvor Ministeriet umuligt kan have nogen Afkomst til at frastrive Communen, hvad der efter en rigtig Forstaaelse af Loven tilkommer samme. Med Hensyn til Billigheds-spørgsmaalet skal jeg gjøre opmærksom paa, at det har været en af de største Uhykker ved hele dette Byggeforetagende, at der ikke er gaaet forud, hvad man, belært af Erfaringen, ved alle senere Bygninger har gjort til Udgangspunkt: Tilveiebringelse af passende Udgang til dem, en ordentlig Linie, en ordentlig Høide for dem, fornøden Vandafledning osv.; men at der imod disse Bygninger med forunderlig Letfærdighed ere blevne henkastede paa vilde Mark. At altsaa det Offentlige er traadt til og har tilveiebragt ved Midler, der ganske vist have været overordentlig byrdefulde for de Paagjældende, den Tingenes Tilstand, der, som sagt, ikke burde komme bagefter, men være tilstede forud ved Valget af Bygningernes Beliggenhed, saa

at de kunde indlemmes i et ordentligt og forstandigt Communications-system, er en Overgang, der ganske sikkert er falden overmaade trykkende paa dem, som nu bagefter maae gjøre det, der retteligen burde have været Udgangspunktet for det Hele, men som tillige, saavidt jeg skønner, er en Betingelse for, at disse Bygninger overhovedet kunne have nogen Værdi; thi uden at de ere ordentligt tilgængelige, indbragne i det hele System af communale Gader, vil ialtsald ingen Leier let falde paa at tye derhen, og det er desværre saa, at et stort Fleertal af disse Bygninger ligefrem er baseret paa Leieindtægten. Det er altsaa en Overgang, som er meget vanskelig, og som er bleven dobbelt vanskelig derved, at det, som skulde have været det første Skridt, nødtvunget er blevet det andet. Jeg troer imidlertid, at hele dette System af Gader maa, naar ved forskellige Foreanstaltninger de fornødne Midler til deres Tilveiebringelse ere fremkomne, alene betragtes som offentlige Gader; thi ellers bliver det Hele ikke en Deel af en forstandig By, men et Chaos.

Tscherning: Jeg troer, at man dog i det Hele skal være tilbageholdent med at paatvinge Folk Goder, de ikke selv forlange, naar det væsentligt skal skee paa deres egen Bekostning; men det, som jeg især troer, man burde have givet Agt paa, og som man ialtsald ikke tilstrækkeligt har gjort, det er, at man ellers overalt ved Foretagender af denne Art giver Hensind i nogen Tid, inden man kommer til at lægge ligesaa haarde Byrder paa disse nye Bygninger som de, der ere lagte paa de ældre, og hvor de i Grunden ere forsvundne. Derfor som man f. Ex. havde sagt: Overgang en af disse Bygninger bliver solgt, skal den sælges med den forhøiede Betskatning, saa havde der ikke været det Mindste at klage over, selv om Betskatningen var bleven meget høi; men man er traadt pludselig til, og jeg tør sige, under Indflydelsen af Forhold, der have viist sig ikke at være holdbare, idet man har bildt sig ind, at de Vedkommende vare velhavende, at der var en Rigdom, en Velbære tilstede, som ikke var der, og senere har man saa ikke taget Hensyn dertil. Efterat man først er kommen ud over